

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D., ve věci

žalobce: **Ing. M. V.**, narozen „X“,
trvale bytem „X“,
adresa pro doručování: „X“,
proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 11. 2018, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

takto:

- I.** Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 16. 11. 2018, č. j. „X“, **se pro vadu řízení zrušuje** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 16. 11. 2018, č. j. „X“, kterým byly pro opožděnost zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 9. 2014, č. j. „X“. Uvedeným rozhodnutím ze dne 22. 9. 2014, č. j. „X“, byla podle § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění doby pojištění.

Žaloba

2. V žalobě uvedl, že dne 8. 10. 2018 podal na Okresní správě sociálního zabezpečení Teplice (dále jen „OSSZ“) žádost o změnu výše invalidního důchodu podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Ke svojí žádosti doložil žalobce informativní osobní list důchodového pojištění ze dne 3. 9. 2018. Z tohoto osobního listu vyplývá, že žalobce v rozhodném období pro Shodu s prvpisem potvrzuje I. T.

výpočet invalidního důchodu, a to od 18. 7. 1994 do 17. 7. 2014 měl odpracováno 12 let a 285 dní, což dle jeho názoru zakládá podstatnou změnu ve výši invalidního důchodu, neboť žalovaná ve svém předchozím rozhodnutí ze dne 22. 9. 2014 chybně stanovila dobu pojištění pouze na 8 let a 89 dní. Žalovaná však chybně posoudila žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu nikoli podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, nýbrž podle § 88 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, (dále jen „zákon o organizaci“), a to jako námitku proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 9. 2014.

Vyjádření k žalobě

3. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě popsala dosavadní průběh řízení před vydáním rozhodnutí ze dne 22. 9. 2014 s tím, že žalobce v období od 18. 7. 1994 do 17. 7. 2014 získal pouze 8 roků a 89 dnů pojištění, nikoliv potřebných deset let pojištění. Dne 11. 10. 2018 byl žalované doručen formulář „Doložení nových skutečností v návaznosti na vydané rozhodnutí ČSSZ“, který žalobce dne 8. 10. 2018 uplatnil prostřednictvím OSSZ. Současně je na formuláři zaškrtnuta rubrika „Nebude-li mojí žádosti podle předchozího bodu v plném rozsahu vyhověno, považujte toto podání za námitky proti shora uvedenému rozhodnutí ČSSZ.“ Z uvedeného formuláře je jasné patrný záměr žalobce přezkoumat rozhodnutí žalované ze dne 22. 9. 2014, které podle dokladu o doručení převzal žalobce již dne 7. 10. 2014. Žalobcem uplatněný formulář nelze považovat za žádost o invalidní důchod nebo jeho změnu podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění.

Replika žalobce

4. Žalobce v replice odkázal na znění § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění a uvedl, že se dne 8. 10. 2018 dostavil na OSSZ, kde odpovědné pracovníci sdělil, že chce podat žádost o změnu výše invalidního důchodu podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, jelikož mu byl invalidní důchod neprávem odepřen v důsledku nesprávného postupu ČSSZ, které mu v rozhodnutí ze dne 22. 9. 2014, neprávem odepřelo invalidní důchod v důsledku špatně zjištěné doby pojištění. Text žádosti zpracovala odpovědná pracovnice OSSZ a zaslala ho ČSSZ, aniž by ho žalobce podepsal. Vzhledem k tomu, že žalobce sám formulář nezpracovával ani nepodepsal, nemůže z něj být patrný záměr žalobce nechat přezkoumat rozhodnutí žalované ze dne 22. 9. 2014. Žádost žalobce měla žalovaná posoudit jako žádost o změnové řízení, o které do dnešního dne nerozhodla. Žádost o provedení změnového řízení musí být vždy vyřízena rozhodnutím, není přípustné, aby žalovaná na žádost o změnové řízení nereagovala vůbec.

Posouzení věci soudem

5. O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce s tímto postupem vyjádřil souhlas a žalovaná se po řádném poučení, že může vyslovit souhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřila.
6. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

7. Po přezkoumání skutkového a právního stavu věci dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Ve spise se nachází formulář s názvem Doložení nových skutečností v návaznosti na vydané rozhodnutí ČSSZ, který byl podán u OSSZ dne 8. 10. 2018. V něm je uvedeno, že žalobce obdržel rozhodnutí ČSSZ ze dne 22. 9. 2014 a z obsahu rozhodnutí je zřejmé, že nebylo přihlédnuto k dobám pojištění od 18. 7. 1994 do 17. 7. 2014 a jako příloha byl označen Informativní osobní list důchodového pojištění ze dne 3. 9. 2018. V závěru formuláře je zaškrtnuto – „Žádám tímto, aby ČSSZ na základě ust. § 56 zákona č. 155/1995 Sb. vydala nové rozhodnutí, v jehož rámci již bude k výše uvedeným skutečnostem přihlédnuto.“ Dále je zaškrtnuta kolonka – „Nebude-li mojí žádosti podle předchozího bodu v plném rozsahu vyhověno, považujte toto podání za námitky proti shora uvedenému rozhodnutí ČSSZ.“ Formulář je vlastnoručně podepsán žalobcem.
9. Ve spise se po podání této žádosti nachází žalobou napadené rozhodnutí, ze kterého vyplývá, že shora uvedené podání ze dne 8. 10. 2018 bylo posouzeno jako námitky podle § 88 odst. 1 zákona o organizaci, a tyto námitky byly posouzeny jako opožděné, neboť poslední den lhůty uplynul dne 6. 11. 2014. V závěru je uvedeno, že toto podání se pro účely splnění podmínky potřebné doby pojištění v rozhodném období předává k dalšímu řízení na základě ustanovení § 56 zákona o důchodovém pojištění.
10. Podle § 56 odst. 1 písm. b) věta první zákona o důchodovém pojištění zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží.
11. Soud připomíná, že § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění umožňuje opětovné přezkoumání nároku na dávku důchodového pojištění i přesto, že o tomto nároku již bylo v minulosti pravomocně rozhodnuto. Toto ustanovení limituje použití překážky věci rozhodnuté ve věcech důchodového pojištění. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 4 Ads 43/2008–60, www.nssoud.cz, se mimo jiné uvádí: „*Předpisy sociálního zabezpečení či důchodového pojištění nebrání tomu, aby příslušný správní orgán důchodového pojištění rozhodl o žádosti o dávku, či její úpravu, znovu a naopak ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. počítá s tím, že dojde k novému rozhodnutí, jakmile nastanou skutečnosti tam uvedené, tj. i v případě, zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží.*“
12. Úkolem žalované v řízení vedeném podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění je zjistit, zda byly dány (v předcházejícím pravomocně ukončeném řízení) důvody pro přiznání či vyplacení důchodu v určité výši, resp. zda byl důchod po právu odepřen či přiznán od správného data (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 1 Ads 266/2016–28, www.nssoud.cz).
13. Je zřejmé, že žalobce své podání podal na formuláři určeném přímo žalované ve věci důchodů a požádal o změnu rozhodnutí podle § 56 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, což je na formuláři výslovně jako první možnost uvedeno. Tato možnost je i v souladu s právní úpravou, která umožňuje měnit rozhodnutí na základně nově doložených skutečností, kterými v daném případě měla být doba pojištění zjištěná v jiném rozsahu. Žalovaná však žádné posouzení neprovedla, resp. to ze správního spisu ani ze žalobou napadeného rozhodnutí nevyplývá, a podání posoudila pouze jako (opožděné) námitky. To, že nebylo provedeno žádné hodnocení nově doložených skutečností je zřejmé i z rozhodnutí, které uvádělo, že podání bude dále postoupeno k posouzení podle § 56 zákona o důchodovém pojištění. V daném případě tedy žalovaná rozhodla o něčem, o co žalobce nežádal, neboť jeho primárním zájmem bylo vydání nového rozhodnutí podle § 56 zákona o důchodovém pojištění, nikoliv vznesení zjevně opožděných námitek.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

14. Vzhledem ke shora uvedenému soud konstatuje, že skutkový stav, který vzala žalovaná za základ svého rozhodnutí, neodpovídá obsahu správního spisu, neboť žalobce se domáhal jiného posouzení svého nároku na důchod. Žalovaná tedy zatížila své rozhodnutí vadou podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č.j. 6 A 562/2002-25, www.nssoud.cz).
15. Soud proto napadené rozhodnutí pro vadu řízení výrokem I. ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. podle ust. § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu žádost žalobce posoudila, zda zde nejsou důvody pro změnu předchozího rozhodnutí ze dne 22. 9. 2014.
16. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. by mu náležela náhrada nákladů řízení, žalobce však v tomto směru žádný nárok nevznísl a ani mu podle obsahu soudního spisu žádné náklady nevznikly, proto soud výrokem II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 18. května 2020

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)